

אַרְכֵיאוֹלוֹגְיָה

אַרְכֵיאוֹלוֹגְיָה הִיא תַּחֲסוּם מְדַעִי שֶׁמְתַעַד וּמְנַסֶּה לְהַסְבִּיר אֶת הַתְּפִתָּחוֹת הַאֲנוּשׁוֹת וְהַתְּרַבּוֹת בְּאִמְצָעוֹת חִיפּוּשׁ וְתִיעוּד שֶׁל שְׂרִידֵי מְבָנִים, חֲפָצִים, אֲנָשִׁים וְעוֹד. הַמִּלָּה אַרְכֵיאוֹלוֹגְיָה מְגִיעָה מִיוֹנִית וּמִשְׁמָעוּתָהּ הִיא "תּוֹרַת הָעֵתִיק."

הַמְּחַקֵּר הַאֲרְכֵיאוֹלוֹגִי מֵתְבַצֵּעַ בְּאִמְצָעוֹת חֲפִירוֹת אַרְכֵיאוֹלוֹגְיוֹת, שֶׁבְּמַהֲלָכָן מְחַפְּשִׁים שְׂרִידִים וְשֵׁנִים שֶׁל כְּלִים, עֲצָמוֹת, מְאוּבָּנִים וְעוֹד. כְּדֵי לְהַחֲלִיט אִם כְּדַאי לְחַפּוֹר בְּמָקוֹם מְסוּיָם מְבַצְעִים קוֹדֵם בְּדִיקָה שְׁנִקְרָאת "סֵקֶר אַרְכֵיאוֹלוֹגִי". הַחֲפִירָה מֵתְבַצֵּעַת בְּעֶזְרַת מְכּוּשִׁים, אֵתִי חֲפִירָה וּמְבָרְשׁוֹת. אֶת הַחֲפִירָה יֵשׁ לְבַצֵּעַ בְּעֲדִינּוֹת וּבְזִהִירוֹת כְּדֵי לֹא לְפָגוּעַ בְּמִמְצָאִים הַשּׁוֹנִים. בְּסוּיָם הַחֲפִירָה בּוֹדְקִים אֶת הַשְּׂרִידִים שֶׁנִּמְצְאוּ וְחוֹקְרִים אוֹתָם. מְנַקִּים אֶת הַמִּמְצָאִים, מְסַדְּרִים אוֹתָם וּמְשׁוּוִים אוֹתָם לְמִמְצָאִים מְחֲפִירוֹת אַחֵרוֹת. כִּיּוֹם, בְּעֶזְרַת הַטֵּכְנוֹלוֹגְיָה, אֲפֻשֶׁר אֲפִילוּ לְדַעַת לְאִיזוֹ תְּקוּפָה בְּהִיסְטוֹרְיָה שְׂיִיכִים הַשְּׂרִידִים שֶׁנִּמְצְאוּ.

בֵּין הָאֲתָרִים הַאֲרְכֵיאוֹלוֹגִיִּים הַמְּפּוֹרְסָמִים בְּעוֹלָם יֵשְׁנָן הַפִּירְמִידוֹת בְּמִצְרַיִם, הָעִיר פֶּטְרָה בְּיַרְדֵּן, הָעִיר צִיֶּצ'וֹן אֵיֶצָה בְּמִקְסִיקוֹ וְהָאֲקוּרוֹפּוֹלִיס בְּיוּון. חֲפִירוֹת אַרְכֵיאוֹלוֹגִית מֵתְבַצְעוֹת גַּם בְּיִשְׂרָאֵל, וּבְזִכּוֹתָן נֶחְשְׁפוּ מְקוֹמוֹת כְּמוֹ הַנֶּמֶל הָעֵתִיק בְּקִיסְרְיָה וּמִצְדָּה – הַמְּבַצֵּר הָעֵתִיק שֶׁצּוֹפָה אֶל יַם הַמֶּלַח וְאֶל מַמְלַכַת יַרְדֵּן, וּמִמְצָאִים חֲשׂוּבִים כְּמוֹ מְגִילוֹת מִדְּבַר יְהוּדָה, שֶׁנִּמְצְאוּ בְּמַעְרֹת קוּמְרָאן, וְלָהֶן יֵשׁ חֲשִׁיבוֹת דְּתִית וְהִיסְטוֹרִית רַבָּה.

שאלות

1. מה היא ארכיאולוגיה?

2. מה סדר הפעולות הנכון של ארכיאולוג לפי הקטע?

- א. סקר ארכיאולוגי, חפירה, ניתוח ובדיקה של העצמים
- ב. חפירה, סקר ארכיאולוגי, ניתוח ובדיקה של העצמים
- ג. סקר ארכיאולוגי, ניתוח ובדיקה, חפירה ארכיאולוגית
- ד. מציאת שלד עתיק, חפירה עם מפוש, סקר ארכיאולוגי.

3. מדוע חשוב לבצע את החפירה הארכיאולוגית בעדינות?

4. אילו אתרים ארכיאולוגיים יש בישראל?

5. היכן נמצאת העיר פטרה?

- א. מצרים ב. ישראל ג. ג'נוו ד. גרדן

תשובות

1. מה היא ארכיאולוגיה?

תחום מדעי שמתעצד ומנסה להסביר את התפתחות האנושות והתרבות באמצעות חיפוש ומיצוד של שרידי אבנים, חפצים, אנשים ועוד.

2. מה סדר הפעולות הנכון של ארכיאולוג לפי הקטע?

- א. סקר ארכיאולוגי, חפירה, ניתוח ובדיקה של העצמים
- ב. חפירה, סקר ארכיאולוגי, ניתוח ובדיקה של העצמים
- ג. סקר ארכיאולוגי, ניתוח ובדיקה, חפירה ארכיאולוגית
- ד. מציאת שלד עתיק, חפירה עם מפוש, סקר ארכיאולוגי.

3. מדוע חשוב לבצע את החפירה הארכיאולוגית בעדינות?

כדי לא לפגוע באמצעים האבנים

4. אילו אתרים ארכיאולוגיים יש בישראל?

הנמל העתיק בקיסריה ומצדה

5. היכן נמצאת העיר פטרה?

- א. מצרים ב. ישראל ג. יוון ד. ירדן